

Skolematutspill

Hovedbudskap:

- Arbeiderpartiet går i alle fylker til valg på et gratis skolemåltid i videregående skole.
- Høyre har gjort det tydelig at de er mot skolemat.
  - Det er bra for å utjevne urimelige helseforskjeller, foreldrenes utdanning og inntekt påvirker hvorvidt ungdom har med matpakke og om den er sunn
  - Det er bra for læring, folk er mer konsentrerte med sunn mat enn med boller og brus.
  - Det er bra for folkehelse, gode vaner setter seg tidlig i livet
  - Det er bra for miljøet. Sunn og god skolemat kan bidra til at vi kjøper mindre innpakket mat.

Opplegg:

- Jonas annonserer nyheten i talen på Utøya
- Vi har satt opp et bord med mat. På den ene siden et måltid hentet fra en VGS i en av fylkene vi styrer. På den andre siden hva unge i henhold til Opplysningskontorets undersøkelse kjøper om de får kjøpe mat selv.
- Jonas spiller inn video med en som har troverdighet på sunn mat/helse (Wasim Zahid). Hvorfor er det bra å gjøre det enkelt å spise sunt? Hva gjør usunn mat med konsentrasjon, kroppen?
- 11 AUF-ere som stiller til fylkesvalget utfordrer regional motstander fra Høyre. Tar bilde med Jonas.

Må fikses

Navneliste/kontaktinfo på 11. AUF-ere + sørge for at de er klare til utspillet denne dagen - *Silje*

Rigg for AUF-ere, bistå de som trenger med lokalt innsalg - *Silje*

Plan for hvor bord skal stå og intervju skal gjøres på Utøya, samt hvordan maten skal fraktes dit - *Silje*

Sørge for at det er et videoteam der - *Silje*

Grunnlag for Jonas - *Karl Kristian*

Oppskrift på et enkelt skolemåltid fra en VGS i et fylke vi styrer - *Anders*

Spørre Wasim - *Fatema* (+ praktisk, hvordan få ham til Utøya)

Kontakt med journalister på Utøya - (Jarle eller Kristoffer?)

Snakke med forskere (Klepp og Eikemo) og si fra at de kan bli ringt - *Karl Kristian*

Sende ut beskjed til fylkessekretærene om at utspillet kommer - *Karl Kristian*

Fakta:

Forsningskampanjen 2018:

10 143 skolemåltider registrert, 2018

- Færre elever spiser brødmat, frukt og yoghurt, mens flere spiser boller, kaker, vaffel, pizza, salat og varmmat.
  - Antallet som spiste frukt ble halvert fra barneskolen til videregående (41 – 19 %)
  - Antallet som spiste brødmat gikk ned 30 prosent fra barneskolen til videregående (87 – 61 %)
  - På den andre siden spiser 10 prosent pizza og 10 prosent boller, kake eller vaffel på videregående. (nærmest ingen på barneskolen.)
- 10 prosent i VGS spiser ikke lunsj på skolen, og 1 av 5 spiser ikke frokost

Opplysningskontorenes undersøkelse:

1725 intervjuet, 2018

- 1 av 3 av elevene som har mulighet til å gå fra skolen i storefri kjøper ukentlig mat i butikk. Hva kjøper de da?
  - Boller, skolebrød, kjeks og kaker
  - Ferdigsmurte bagetter
  - Sjokolade, godteri og snacks

Rigg for AUF-ere - Jonas og ungdomskandidatene

Rigg:

På Utøya kommer Jonas til å fortelle at Arbeiderpartiet går til valg på gratis skolemat til videregående i alle fylkene. Tanken er at Jonas og ungdomskandidatene til fylkestingene kan ta bilder sammen og at ungdomskandidaten deretter kan selge ut denne saken til lokal media.

Vinkel til lokalavisa:

- Ungdomskandidat og Jonas tar bilder sammen som kan brukes i lokalavis. De lover gratis skolemat på videregående i x fylke
- Ungdomskandidaten utfordrer en ung Høyre- kandidat i sitt fylke på skolemat

Dette sier du som ungdomskandidat:

- Stolt over at Arbeiderpartiet **tar unge på alvor** og lover et gratis skolemåltid til alle videregående elever. Det minsker forskjellene blant elevene i skolen, gjør at vi unge kan spare penger og spise sunnere.
- Nå er det i tillegg kommet ny forskning som viser at skolemat er sosialt utjevne, spesielt for unge med lavt utdannede foreldre. Da skulle det bare mangle at vi som **fellesskap** tar ansvar og gir alle videregående- elever et gratis måltid.
- Da jeg gikk på videregående/ nå går jeg på videregående og ser hver dag hvem som har med matpakke og hvem som ikke tar opp nista i friminuttet. Det er **grunnleggende urettferdig** at noen har råd til mat mens andre ikke. Det skaper større forskjeller og fører til at noen drar fra mens andre blir sittende igjen og får dårligere forutsetninger for læring.
- Det siste unge skal måtte tenke på er om de har råd til å kjøpe mat i kantina, eller om det er nok mat i kjøleskapet hjemme. Vi som er unge i dag har nok **press og stress** å tenke på fra før av!

- Dessverre så er Høyre imot et gratis skolemåltid og selv etter den nyeste forskningen vil de ikke prioritere skolemat. Derfor vil jeg utfordre x kandidat til fylkestinget til å svare på dette;
  - hvorfor vil ikke Høyre i x fylke prioritere et tiltak som faktisk er sosialt utjevnende og har noe å si i hverdagen til oss unge?
  - hva er egentlig viktigere enn å sikre at det ikke har noe å si hvem du er, hvor du kommer fra eller hva foreldrene dine tjener? For gratis skolemat er en av mange ting som kan utjevne disse tingene. Dessverre ser vi at Høyre i x fylke heller vil prioritere ...

Eventuelt:

- Når vi vet hvor viktig og sosialt utjevnende skolemat er, vil jeg utfordre x kandidat i Høyre til å svare på dette:
  - Kommer Høyre i x fylke til å si ja til skolemat?
  - Kommer dere til å prioritere et tiltak som er bevist utjevnende, og som kan gjøre at ungdom får mindre stress i hverdagen?

Oversikt over alle ungdomskandidatene:

Oversikt over fylkenes løfter

Viken: Programfestet gratis skolemat i videregående

Trøndelag: Prøveordning på gratis skolemat i videregående skoler

Hordaland (Vestland): Vil innføre gratis skolemat for alle elever i den videregående skolen.

Sogn og Fjordane (Vestland): vil innføre gratis skolemat for alle elever i den videregående skolen.

Aust- Agder (Agder): Har innført skolefrokost

Vest- Agder (Agder): Lover skolefrokost, slik som i Aust Agder, for denne perioden

Vestfold og Telemark: Lover gratis skolefrokost

Oppland og Hedmark (Innlandet): Går til valg på et sunt, enkelt og gratis frokosttilbud i VGS

Troms: Gratis skolefrokost i videregående

Finnmark: Gratis skolefrokost i videregående

Rogaland: vil ha gratis skolemat på videregående

Møre og Romsdal: vil ha gratis skolemåltid på videregående

Nordland: vil ha gratis skolemåltid i videregående

Oslo: Vil ha gratis skolemåltid i hele Osloskolen